No. 325. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 11 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

STATISTIEK.

31e LIJST.

Geestelijke Zaken der Provincie

VRIESLAND.

Bevolking op 1 Jan. 1840 . 227,859 (1)
Katholijk deel der Bevolking 20,017
Niet-Kath. „ „ „ 207,842
Verhouding: 2 Katholijken tegen 20 Protestanten.

III.

GRIETENIJ BESTUREN.

Leeuwarderadeel.

Jhr. V. V. van Camminga (*Grietman*) (2). P
J. J. Twijnstra. P
J. P. de Vries. P
J. A. Palsma. P
S. J. Sevenster. P
H. U. Terpstra. P
C. J. Hoekstra. P
D. G. van der Kooi. P
S. G. van der Hem. P
Jhr. Mr. W. E. Engelen (*Secretaris.*) P
A. J. Koistra (*Ontvanger.*) P

Ferwerderadeel.

J. Alberda (*Grietman.*) P
I. G. A. Martin. P
A. H. Empers. P
A. K. Ypey. P
C. G. Jensma. P
L. W. Hellema. P
S. C. Bouma. P
L. M. Boersma. P
L. A. Olivier. P
J. H. Heimans, Gz. (*Secretaris.*) P
J. P. Bakker (*Ontvanger.*) P

Westdongeradeel.

Mr. J. S. baron van Harinxma thoe Slooten (*Grietman.*) P
A. P. Hiddema. P
H. D. Hartmans. P
W. van Peijma. P
T. H. Koopmans. P
A. A. Mokma. P
I. P. Idsinga. P
B. Ypma. P
P. D. Bosch. P
J. Klaasesz (*Secretaris:*) P
P. Voorhoek de Boer (*Ontvanger.*) P

Oostdongeradeel.

Mr. S. baron van Heemstra (*Grietman.*) P
J. J. Albarda. P
G. J. Sinia. P
P. Helder. P
F. E. Meindersma. P
T. Sijbenga. P
J. N. Witteveen. P
P. C. Wobma. P
Jhr. Mr. J. M. van Haersma de With (*Secretaris.*) P
A. Slagman (*Ontvanger.*) P

Kollumerland en Nieuwkruisland.

L. G. A. graaf van Limburg Stirum (*Grietman.*) P
K. Ritsma. P
J. E. Wiersma. P
J. J. Dijkstra. P
H. Eskes. P
J. L. Sikkema. P
T. K. Boonstra. P
J. W. Postma. P
F. F. van der Zwaag. P

(1) Op 1 Januarij 1847 bedroeg het getal zielen 247,467.
(2) P beteekent Protestant; K Katholijk; O Onbekend.

Mr. J. J. Bolman (*Secretaris.*) P
S. Valks (*Ontvanger.*) P

Achtkarspelen.

Jhr. Mr. D. de Blocq van Haersma de With (*Grietman.*) P
W. B. Kloosterman. P
K. D. Zijlstra. P
D. L. Gorter. P
G. R. Sijtsma. P
S. T. van Tæken. P
G. H. van Boelens. P
G. J. Hoeksma. P
P. H. Buma. P
Mr. F. J. M. M. Mulier (*Secretaris.*) P
L. J. Feenstra (*Ontvanger.*) P

Dantumadeel.

D. J. V. baron van Sijtzama (*Grietman.*) P
G. S. Wiersma. P
G. B. van der Meij. P
J. M. Minnema. P
J. S. Tuininga. P
R. D. Dijkstra. P
J. C. Helder. P
J. M. Kingma. P
W. van Rissen. P
G. Jongsma (*Secretaris.*) P
J. L. Halbesma (*Ontvanger.*) P

Tietjerksteradeel.

Jhr. Mr. H. B. van Sminia (*Grietman.*) P
T. Haisma. P
Mr. C. F. F. Rinia van Nauta. P
W. P. Tjepkema. P
H. A. Postma. P
N. Reeling. P
P. J. Hellinga. P
B. R. Wijninga. P
A. G. Kooistra. P
Mr. A. Feil (*Secretaris.*) P
H. Wilhelmi (*Ontvanger.*) P

Smallingerland.

M. M. Cats (*Grietman.*) P
J. E. van der Meulen. P
J. H. Rinsma. P
H. T. Veenstra. P
J. G. van Blom. P
L. C. Landmeter. P
A. K. Veenstra. P
B. L. Bosma. P
Mr. F. S. Riding (*Secretaris.*) P
T. H. Brandsma (*Ontvanger.*) P

Idaarderadeel.

Mr. C. Bergsma (*Grietman.*) P
C. P. Sjollema. P
P. S. van der Velde. P
P. W. Feenstra. P
J. T. de Boer. P
G. J. Jelles. P
Mr. J. van der Veen (*Secretaris.*) P
B. K. Bokma (*Ontvanger.*) P

Rauwerderhem.

Mr. F. J. J. baron van Heemstra (*Grietman.*) P
S. J. Bakker. P
D. D. Valkema. P
A. J. de Vries. P
H. B. de Haan. P
R. A. Wartena. P
A. D. de Klaver. P
E. Adema (*Secretaris en Ontvanger.*) P

113

AMSTERDAM, 10 Mei.

In de zitting van gisteren zijn verscheidene verzoekschriften ingekomen, waarbij wordt aangedrongen op regtstreeksche verkiezingen, vrijheid van onderwijs, eeredienst en vereeniging; wijziging van het belastingstelsel; afschaffing van de accijnsen op levensbehoeften; invoering van belasting op het inkomen of de coupons. Onder de adressen verdienen vooral de aandacht, dat van de heeren Metman, c. s., in één onzer vorige nummers medegedeeld, en dat van den heer S. P. Lipman, advokaat te dezer stede, hetwelk wij hieronder in zijn geheel laten volgen. Het karakteriseert den toestand en de behoefte van het oogenblik, en bepaalt den aard en den omvang der pligten, welke het tegenwoordige ministerie en de tegenwoordige Kamer te vervullen hebben. Het verdient reeds daardoor eene ernstige overweging bij allen, die zich aan de openbare zaak laten gelegen liggen. Maar het heeft nog te meer regt die te vorderen, omdat het insgelijks de finantiëele kwestie bespreekt, welke in ons land zeker de moeielijkste is. De denkbeelden, door den schrijver daaromtrent geuit, tasten de kwaal in het hart aan, en zijn een bewijs te meer, dat de tijd der palliatieven voorbij is, en in het vervolg slechts radicale middelen kunnen en mogen bijval vinden. Wij beamen ze geheel.

De heer Mutsaers heeft uit het inkomen der petitiën aanleiding genomen om te verklaren, dat er naar zijne wijze van zien gebiedende noodzakelijkheid bestaat tot spoedige behandeling van de Grondwets-herziening. Die meening is bijna door de geheele Kamer gedeeld. De heeren van Heemstra, van Goltstein, Romme, Nap, van Dam van Isselt en Wichers hebben het openlijk betuigd en alleen de heer Kniphorst heeft het geraden geoordeeld zich, zoo als hij het noemt, tegen overhaasting te moeten verzetten. Het zal geene verwondering baren. De heer Kniphorst behoort onder diegenen, die elken stap tot vooruitgang, al neemt hij ook den slakkengang, een stap van overhaasting noemen.

Wij hopen dat de discussie van gisteren het ministerie zal aansporen, om meer spoed te maken. Het is nu 7 weken geleden, dat de Kamer uit een is gegaan. Wat heeft het ministerie intusschen verrigt? Men weet het niet. Het is te betreuren; want het vertrouwen begint te wankelen. In dagen van onrust en woeling en omkeering, is spoed een onmisbaar vereischte.

Wie langzaam gaat loopt gevaar van voorbij te worden gestreefd, en in plaats van aan het hoofd der beweging te staan, om haar te leiden, aan den staart te worden overgebragt, om haar te volgen.

Dat de regering zich derhalve haaste, en alles aanwende om een gevaar te ontkomen, dat ook bij ons alles op het spel zoude zetten.

Zie hier het bedoelde stuk van den heer S. P. Lipman, waarvan wij zoo even spraken:

Edelmogende Heeren!

In de overtuiging van daardoor eenen heiligen pligt te vervullen, en alleen door ijver voor het heil van het vaderland bezield, heeft de ondergeteekende S. P. Lipman, wonende te Amsterdam, de eer, zich tot Uwe Vergadering te wenden. Hij koestert het vertrouwen, dat het tegenwoordig adres van eenen Uwer ambteloozе medeburgers, en die het steeds hoopt te blijven, in Uwe Vergadering te meer eene welwillende overweging zal verwerven, daar het geenszins de strekking heeft, de klasse van burgers, waartoe hij behoort, van eenig gedeelte der lasten, welke zij thans ten behoeve van den Staat dragen, te ontheffen, maar integendeel om hem met anderen, tot verligting van minder gegoeden, aan zwaarder lasten te onderwerpen, met geene andere vergelding, dan de bevordering van de algemeene welvaart, waarin zij zelve deelen. Mogt dit doel bereikbaar worden geoordeeld, blijmoedig zal hij (en met hem, naar hij gelooft, duizendtallen van gegoede en welgezinde ingezetenen) de offers brengen, welke de gesteldheid van het vaderland eischt, en waarvan Nederland in ruime mate de vruchten zal plukken. Mogt zijne beschouwing Uwe goedkeuring niet wegdragen, hem zal de overtuiging van volbragten pligt overblijven, en de opregte wensch, dat de ondervinding de tegengestelde maatregelen tot geluk van Nederland moge regtvaardigen.

De ondergeteekende acht het geheel onnoodig, in een adres, gerigt aan eene Vergadering, uit kundige mannen zamengesteld, zich in een breedvoerig betoog te verdiepen omtrent de algemeene gesteldheid van Europa en den bijzonderen toestand van Nederland. Het zoude eene verspilling zijn van zijnen tijd, een misbruik van den Uwen, indien hij niet naar zoo groote beknoptheid streefde, als het gewigt van de zaak gedoogt.

Het is vooral niet zijne bedoeling, om van de tegenwoordige gesteldheid van zaken een overdreven zwart tafereel op te hangen; doch men moet den moed bezitten, om eenen kalmen blik op die gesteldheid te vestigen.

Groote en gevolgrijke gebeurtenissen hebben voor Europa, voor de wereld een geheel nieuw tijdvak doen ontstaan. De geschiedenis der menschheid kent geene gelijksoortige, zoo

snelle, zoo algeheele en zoo wijduitgestrekte omkeering van alle begrippen omtrent de voorwaarden, welke de maatschappelijke zamenleving moeten bepalen. De onderlinge verhouding der Europesche staten heeft daardoor geene mindere verandering, dan hunne binnenlandsche gesteldheid, ondergaan. Ook daar waar, bij eene gelukkige uitzondering, de inwendige rust, welke Europa genoot, en welker bestendigheid voor eene lange reeks van jaren gewaarborgd mogt schijnen, niet of naauwelijks gestoord of regtstreeks bedreigd is, heerscht niet langer hetzelfde *gevoel van veiligheid*.

Daardoor is de industrie, welke het hoogste toppunt van bloei scheen te zullen bereiken, plotseling in alle landen gestuit. Daardoor is het geheele stelsel van crediet, hetwelk nimmer zoo bewonderingswaardige uitkomsten had opgeleverd, eensklaps in alle landen ingestort, in zijnen val de door de fortuin meest begunstigden onder de talrijke offers verpletterende. Daardoor is de koophandel, bij de algemeene depreciatie van alle waarden, ontmoedigd, en mist elken veiligen maatstaf voor zijne berekeningen en zijne ondernemingen.

Bij de veranderlijkheid der *phases*, welke deze onbestemde gesteldheid kenmerkt, en waarin de dag van heden tot geene zekere gevolgtrekking leidt voor den dag van morgen, is het aan geenen sterveling vergund, te weten, welk lot de landen van Europa verbeidt.

Maar daarom juist kunnen, in zulk een tijdperk, en in een land, hetwelk niet werkeloos de algemeene verwikkeling en verwarring aanschouwt, niet werkeloos de algemeene ontwikkeling en ontwarring afwacht, onder den zegen des Allerhoogsten, geestkracht en beradenheid heil aanbrengen, indien de Natie, sterk door het beleid der regering en door de eendragt der burgerij, te midden van onrust, rust, te midden van gevaar, *veiligheid*, mag genieten.

Naar zulk een land, als naar eene gewenschte wijkplaats, rigten zich, door eene natuurlijke aantrekking, handel, nijverheid, voorspoed, rijkdom.

Er is in Europa geen land, daartoe meer en beter geschikt, geen land, hetwelk meerdere bestanddeelen oplevert van volksgeluk, dan Nederland.

Doch daartoe wordt, als onmisbare voorwaarde, in de eerste plaats geëischt, dat Nederland spoediger dan alle andere landen, *definitief* zij *georganiseerd*, zoowel ten aanzien van zijnen *regeringsvorm*, als van zijn *stelsel van staatshuishouding*, opdat het, nevens instellingen, welke geenen billijken wensch onvervuld laten, een vast regeringstelsel kunne aannemen, naar de behoeften van het nieuwe tijdvak berekend.

Nederland moet ten spoedigste, en alvorens eene nieuwe omkeering het overige Europa kunne treffen, door eene definitieve organisatie aan de *onzekerheid*, waaraan zich in deze dagen het denkbeeld van *onveiligheid* noodwendig verbindt, worden onttrokken.

Het ware thans een ijdel onderzoek, of in een vroeger tijdvak deze of wel gene meening de voorkeur verdiende — of de belangen van den staat meer juist werden bevroed en meer gelukkig werden gediend door hen, die toen geen' steen van het staatsgebouw wilden verplaatst hebben, uit bezorgdheid, dat verandering *verandering* tot gevolg, en *ondergang* tot uiteinde zoude hebben, dan wel door hen, die toen, in jaren van kalmte, de grondslagen wilden hebben versterkt, alvorens de orkaan het gebouw in eenen bouwval herschiep. Dat tijdvak is niet meer, en het oordeel zoowel over de handelingen als over de meeningen zij aan kalmere dagen verbleven. Geschikt en voldoende, of niet geschikt en onvoldoende voor het tijdvak, dat verstreken is, kunnen de vroegere instellingen onmogelijk beantwoorden aan de behoeften van eene geheel nieuwe gesteldheid. Uit dit gezigtspunt (en moge die beschouwing tot bevrediging van vroegere geschillen, en daardoor tot bevordering van de boven alles noodige eendragt het hare bijdragen!) hebben, onder de opperleiding van de Almagt, welligt beide meeningen gelijkelijk tot heil van het vaderland medegewerkt, de eene door de staatkundige hervorming voor te bereiden, de andere door haar verzet tegen de verwezenlijking van de hervormingsplannen, welke daardoor zijn opgeschort tot op een tijdstip, waarop met meerdere eenparigheid meer uitgestrekte en meer doortastende veranderingen kunnen worden tot stand gebragt.

De door den Koning benoemde Commissie heeft de haar opgedragene gewigtige taak op eene wijze volbragt, welke haar gewis aanspraak geeft op de nationale dankbaarheid. Het konde niet anders, of daaromtrent moesten talrijke aanmerkingen, velen meer of minder gewigtig, meer of minder gegrond, oprijzen. Doch zal niet het werk, hetwelk voor allen een groot punt van vereeniging moet worden, eene bron van twisten in den lande openen, dan behoort een ieder, naarmate zijne belangstelling meer levendig is, doordrongen te zijn van de overtuiging, dat niemand, hetzij in, hetzij buiten Uwe vergadering, het regt heeft te verwachten of te eischen, dat hij *in alle deelen* zijne eigene individueele meening terugvinde in de nieuwe Staatswet van het Nederlandsche Volk.

Het eenige, dat met regt kan worden verwacht en geëischt, en boven alles door het waar belang van het Vaderland wordt geboden, is, dat de nieuwe Staatswet, *als een geheel*, de slotsom bevatte van de wenschen der verlichte meerderheid, de groote vraagpunten van den tijd definitivelijk oplosse, ten einde met gerustheid en eendragt een nieuw tijdvak te kunnen ingaan.

Het ontwerp bewijst gelukkig de mogelijkheid, om dit vereischte te verwezenlijken. Daartoe is het noodig, dat men zich geene begoochelingen make omtrent den geest des tijds, die onvoorwaardelijk wil zijn gehuldigd; dat men vooral nu niet een roekeloos en noodlottig spel spele met vast te houden aan onmogelijk vol te houden begrippen; dat men niet toegeve aan den waan, dat, door middel van eenige kariglijk toegemetene inwilligingen, bestaande misbruiken of onbestaanbare voorregten kunnen bewaard blijven; dat men zijne eigene of erfelijke belangen en tot zelfs, waar het kan, zijne begrippen met vaderlandslievende onbaatzuchtigheid ten offer brenge; dat alle vraagstukken, met inachtneming van *de meest voorwaartsstrevende strekking* des tijds, worden opgelost.

Daarom heeft de ondergeteekende met blijde voldoening ontwaard, dat de Stellers van het ontwerp, in de meest gewigtige opzigten, aan de toekomst onder eene constitutionele monarchie geene eischen hebben gelaten. Door hen zijn de herhalingen van vroeger wanbegrip omtrent het wezen van het vertegenwoordigend regeringstelsel onmogelijk gemaakt; door hen is de regtmatige invloed van de vroeger miskende openbare meening verzekerd; door hen is het vraagpunt der nationale verkiezingen in den zin der opheffing van alle belemmeringen tusschen de burgers en de afgevaardigden hunner keuze beslist; door hen ontleent de vertegenwoordiger van het volk alleen van het volk zijnen lastbrief; door hen zijn de overzeesche bezittingen niet meer buiten het bereik der wetgevende magt; door hen is het onderwijs vrij; door hen is de afscheiding tusschen de godsdienst en den staat in waarheid voleindigd, en mogen sommige angstige gemoederen in die afscheiding eene reden van bezorgdheid ontwaren, zij vergeten, dat de strijd, welken zij zouden kunnen uitlokken, de gevaren, die zij duchten, alleen kan verhaasten en vergrooten.

De ondergeteekende verwacht dan ook met vertrouwen van de wijsheid Uwer Vergadering, dat, waar veranderingen in het Ontwerp mogten gebragt worden, deze, wel verre van den stempel van zucht tot *achteruitgang* te dragen, in geenen anderen zin zullen plaats hebben, dan om, met behoud van alle de hoofdbeginselen der Stellers, waar het noodig zijn kan, nog *verder* te gaan, dan zij gingen: opdat niet dadelijk in Nederland uit niet bevredigde eischen een door den tijdgeest gesterkte wederstand kunne geboren worden, met één woord, opdat de staatkundige organisatie van dit land zij *definitief* en *duurzaam*

Niet minder hoopt de ondergeteekende, dat Uwe meest krachtige medewerking worde aangewend, om het tijdstip dier *definitieve* en *duurzame* organisatie te *bespoedigen*, en dat Uwe Vergadering, indachtig dat hierin vooral de bereidvaardigheid van den gever de waarde van de gift verdubbelt, waken zal, dat Nederland, vroeger dan eenig ander land, door zijne volbragte staatshervorming aan de onbestemdheid en onzekerheid van het tijdvak ontrukt, *het gevoel van veiligheid* herkrijge

Het ware nogtans eene dwaling te gelooven, dat de meest vrijzinnige en meest volmaakte instellingen op zich zelve het geluk eener natie kunnen beslissen. Alreeds vóór eene reeks van jaren schreef de ondergeteekende, hetgeen hij thans herhaalt: »Het is van het hoogste gewigt, dat de Koning en de »Staten Generaal, van wier besluiten en beraadslagingen het »heil van den staat afhangt, nimmer vergeten, dat geen *vorm* »van regering voortreffelijkheid van beheer insluit, of misslagen en verkeerdheid uitsluit. De staatkundige heeft, even »weinig als de burgerlijke *bouwkunst*, tot heden eenige bouw»orde uitgedacht, welke eenen waarborg oplevert voor goede »en rigtige huishouding."

Noch van het tijdelijk Ministerie, noch van Uwe Vergadering, noch onder de bestaande Grondwet, kunnen in dit opzigt de groote en beslissende maatregelen uitgaan, welke, onder den zegen der Voorzienigheid, zouden kunnen bestemd zijn, den voorspoed van Nederland voor langen tijd te vestigen.

Twee zaken alleen vermag de Natie van hare tegenwoordige Regering verwachten: 1°. dat zonder eene noodlottige vertraging, welke te vaak en te veel aan Nederland in vroegere en in latere dagen onheilen berokkende, en zoo menige gelukkige gelegenheid ongebruikt liet verloren gaan, de nieuwe Staatsregeling worde tot stand gebragt en afgekondigd; 2°. dat de tegenwoordige Regering zich onthoude van alle maatregelen, welke, *niettegenstaande* of zelfs *door* hunne *halfslagtigheid*, de handelingen van een nieuw definitief Ministerie, van eene nieuwe definitieve Volksvertegenwoordiging, zouden belemmeren, en daardoor Nederland nu alreeds van de wenschelijke vruchten der Staatshervorming voor een groot deel en voor langen tijd, welligt zelfs, ten gevolge van niet te voorziene gebeurtenissen, voor altoos zouden berooven.

Het tijdelijk Ministerie, hoewel zamengesteld uit regtschapene en kundige mannen; en voor wie de ondergeteekende de hoogste achting koestert, is, in zijne tegenwoordige stelling, niet bij magte, iets te scheppen dat duurzaam en goed is. Het heeft geene andere bestemming, dan de eervolle en hoogstgewigtige, om, in dit tijdvak van overgang, de staatkundige organisatie van Nederland, op de door de Commissie ontworpene grondslagen, te bespoedigen, en intusschen *in de behoeften van den dag te voorzien*. Dat Ministerie is, in zijne tegenwoordige stelling, niet bij magte, gelijk het niet geroepen is, de regelen vast te stellen, naar welke de huishouding van den staat zal behooren te worden ingerigt, en het stelsel af te bakenen, naar hetwelk Nederland in het vervolg zal behooren te worden geregeerd.

Ook Uwe Vergadering kan niet meer met vrucht medewerken, dan tot het tweeledig einde, van *de invoering eener nieuwe staatswet*, en *de voorziening in de dagelijksche behoeften van den staat*. De nieuwe Grondwet zelve zal het vertrouwen van het Volk in de wetgevende magt op het beginsel doen berusten, dat de volksvertegenwoordiger de gekozene van het Volk is. De wet zal niet meer eeniglijk het bevel aan allen, maar den wil van allen uitdrukken. Maatregelen, nu onmogelijk, of nu inpopulair, zullen dan mogelijk, zullen dan populair zijn; doch elke ontijdige en voorbarige proefneming van de tegenwoordige wetgeving, zal de taak van de aanstaande wetgeving bezwaren en belemmeren.

Het Ministerie en Uwe Vergadering zullen eene roemvolle taak gelukkig hebben volbragt, wanneer zij, zich bepalende tot het spoedvereischend werk der staatsregeling en tot de regelmatige voorziening in de behoeften der overgangs-periode, weldra de zaken, in derzelver onveranderden toestand, zullen overgeven aan hen, die van de ééne zijde door het vertrouwen des Konings, van de andere zijde door de keuze hunner Medeburgers zullen geroepen worden, om de lotgevallen van Nederland onder het Goddelijk opperbestuur te leiden De zedelijke verantwoordelijkheid zoude op hen, die aftreden, te zwaar nederdalen, indien zij, de grenzen van hunnen eigenaardigen werkkring overschrijdende, de moeijelijkheden, welke hunne opvolgers zullen hebben te overwinnen, wilden vergrooten.

De noodzakelijkheid eener algeheele verandering van het thans in Nederland heerschende finantieel stelsel wordt door niemand meer ontkend. De tijd heeft ook hier voor altoos eenen strijd beslecht, die vroeger met meer of minder' grond in uiteenloopenden zin konde gevoerd worden.

Onder een nieuw finantieel stelsel zal eene *belasting op de inkomsten*, vooral der meer gegoede burgers, *een groot bestanddeel* der inkomsten van den staat moeten uitmaken. Maar, als uitvloeisel van de niet te miskennen noodzakelijkheid der tijden geboden, door een begaafd, krachtvol ministerie voorgedragen, door eene zelfgekozene volksvertegenwoordiging aangenomen, opgewogen door andere groote en gewigtige finantieele verbeteringen, zal eene op zich zelve hatelijke en gehate belasting, in dat verband en in dien zamenhang, aan de gegoede burgers zelfs welgevallig kunnen worden, indien, bij inachtneming van kiesche, regtvaardige en vrijzinnige vormen, aan die zelfde burgers eene ruime vergoeding wordt verzekerd, eensdeels door den waarborg voor de getrouwe verv... de verbindtenissen van den staat, welken de onderg... met voldoening in het Ontwerp van Grondwet heeft ... fen, anderdeels door de opheffing van belastingen, ... voortdurende heffing onbestaanbaar te achten is, ... de nieuwe gesteldheid als met het nieuwe finantiël... Niet tweemaal zal de rijke worden getroffen, eerst ... inkomsten, daarna wederom in zijne uitgaven, welk ... gemeen belang verbiedt in derzelver onbekrompen ... perken. De nijverheid zal niet tweemaal worden ... eenmaal in zijn bedrijf zelf, waaraan eene meer ... belemmerde vrijheid nieuwe kracht behoort te geve... op nieuw in de winsten, door het bedrijf verkregen. ... niet meer de behoeftige volksklasse zich door belast... troffen wanen, welke haar, in den vorm van loon of ... veelal wordt vergoed: het zal doorgaans eene waarheid ... dat in het uiteinde, nu zoowel als dan, de bezitters en ... niet-bezitters, de meester, en niet de knecht, de gegoede ... de behoeftige, alle belastingen dragen. Maar het tastbare ... dier waarheid is in de dagen, die wij beleven, voor de ... een waarborg van veiligheid, voor de behoeftigen eene ... van tevredenheid. De rust is het beste verzekerd, waar ... geringere volksklasse zelfs het voorwendsel van gemor ... ontnomen. Groote bezuinigingen in het kostbaar be... toezigt, met de opheffing van alle de kwellende form... worden hieruit geboren, en mogen daardoor individu... tegenwoordige betrekking zien vervallen, de bevorder... het algemeene welzijn, welke gewis den weg niet ... billijke tegemoetkoming, behoort over elke andere ove... te zegepralen, en het is te hopen, dat een nieuw ... niet aan den ouden euvel zal lijden, om allerwege het ... der zaak aan zwakke inschikkelijkheid voor personen ten ... brengen, al moesten eenige hoofd-ambtenaren, die thans ... tiële wets-ontwerpen vervaardigen, door de algemeene ... dering van het heir van ambtenaren, ook hunne ... bezoldiging zien vervallen. Waar aan de behoeftige ... elke reden tot klagte ontvalt, waar aan de burgerklasse ... lemmerde en onbelaste vrijheid van handel en bedrijf ... valt, waar de rijke de zware lasten, die hij draagt, ... in onze dagen onwaardeerbaar *gevoel van veiligheid* ... ziet, waar de onbekrompene aanwending der uitgaven ... geene fiscale heffing wordt gestuit, waar de onkostbare ... der belastingen groote bezuinigingen gedoogt: daar zal ... bewaring van orde en rust, de rijkdom, in deze ... achtige tijden, den grond niet ontvlieden, daar zal ... vreemdeling een veilig verblijf niet door deelneming ... dragen belasting te duur gekocht achten.

Het is voorzeker een drukkend bezwaar voor ... velen een pijnlijk ongerief, den staat zijner fortuin te ... openleggen, maar daarom juist behoort de noodzakel... door hoogst gewigtige voordeelen te worden tegelijk ... vaardigd en vergoed, en eenmaal het kwaad gedragen, ... heffing van één ten honderd meer of minder, den ... belasting niet veranderen, indien slechts ook het equi... verhouding wordt verzekerd.

Wij betalen uit vrije keuze premie van verzekering ... brand, zee- en oorlogsgevaar, wie zal niet gaarne eene ... premie voldoen tegen een gevaar, dat alle anderen over... Wie zal niet gaarne zelfs een betrekkelijk klein deel ... zittingen willen afstaan, indien daartegen alle zijne be... welker waarde-vermindering hij thans betreurt, eene ... gere waarde erlangen?

De verantwoordelijkheid voor de groote en doortastende ... regelen, welke zulk een stelsel eischt, mag en kan noch ... tijdelijk Ministerie noch Uwe Vergadering aanvaarden. ... daarom moet het geheel finantiëel stelsel onaangetast bl... Als tijdelijke maatregelen, zonder eenige wezenlijke verg... en bij eene niets-beteekenende wijziging der bestaande be... gen, zoude voor de burgerij de *income-tax* een hatelijk ... zwaar worden, dat de duurzame invoering dezer in dit ... onmisbare belasting later moeijelijk of onuitvoerbaar ... kunnen maken. Als halfslagtige finantiële proefneming, ... alle verband tot eene geheel nieuwe orde van zaken, zonder ... zulk een maatregel de nadeelen van beide stelsels, zonder ... voordeelen van een enkel, vereenigen: de kostbare inning ... het tegenwoordige, bij mindere productiviteit — het ... van de openlegging der fortuinen, zonder de verbetering ... de algemeene gesteldheid — met de klagten van hen ... nieuw getroffen worden, de voortdurende ontevredenheid ... hen, die niet of niet geheel worden ontheven.

De ondergeteekende erkent, dat *tijdelijke* voorziening ... de finantiële behoeften der overgangs-periode onvermijdelijk ... Gaarne wil hij (gelijk hij van alle zijne Medeburgers ... daarin zijn evenredig deel dragen, hetzij de voorkeur ... gegeven aan eene hoofdelijke heffing voor éénheid, ... eene vóórbetaling van bestaande belastingen, hetzij ... vrijwillige of gedwongene geldleening, tegen schuldbrie... na eenigen tijd met eene matige rente aflosbaar, en als ... alle tegenwoordige of toekomende belastingen voor ieder ... der ten volle als geld gangbaar: hij vermeent, dat bij ... behoorlijke verkorting van de overgangsperiode, *en die ... korting wordt door meer dan geldelijke overwegingen ... volen*, weinige millioenen zullen toereikende zijn, om ... ken aan den gang te houden, en dat die weinige millioenen ... billijke voorwaarden zullen verkrijgbaar zijn. Maar hij ... tevens de hoop te mogen koesteren, dat Uwe Vergadering ... meer de zedelijke verantwoordelijkheid zal willen aanv... van de finantiële toekomst voor den nood van het ... te hebben ten offer gebragt, en door nieuwe finantiële ... deningen, op het oude finantiëel stelsel geënt, de ... eener aanstaande Volksvertegenwoordiging en de be... van een definitief Ministerie te hebben belemmerd.

Het is daarom dat de ondergeteekende zich tot Uwe Verga... dering wendt, met het eerbiedig verzoek,

1°. dat het Uwer Vergadering moge behagen, door alle ... harer beschikking staande middelen de bespoedigde invoering ... der nieuwe Staatsregeling te bevorderen;

2°. dat het Uwer Vergadering moge behagen, door ... tijdelijke maatregelen in tijdelijke behoeften te voorzien; ...

3°. dat het Uwer Vergadering moge behagen, hare goedkeu... ring te onthouden aan alle zoodanige ontwerpen, als welke ... ingrijpende in de finantiële toekomst van Nederland, tot ... werkkring behooren van de aanstaande Vertegenwoordiging ... het Nederlandsche Volk.

S. P. LIPMAN.

AMSTERDAM, 8 MEI 1848.

Niet één berigt uit den Kerkelijken Staat bevestigt de tijding van de thans zoo veel gerucht makende demonstratie te Rome tegen Pius IX, doch ook geen dagblad spreekt die bepaaldelijk tegen. Berigten door Fransche bladen medegedeeld, en waarschijnlijk uit Genuesche bladen, langs Marseille, overgenomen, melden, dat het geheel ministerie zijn ontslag heeft ingediend, doch dat die demissie door Pius IX niet is aangenomen. Een nieuw ministerie zou zich reeds gevormd hebben. De burgerwacht had zich, voegt men er bij, meester gemaakt van de poorten der stad en in hevige spanning wachtte men het besluit van Pius IX af. Men weet nog niet, wat men daarvan gelooven moet.

Eergisteren heeft het provinciaal geregtshof van Noord-Holland het vonnis der arrondissements-regtbank bekrachtigd, waarbij redacteur en drukker van de *Hydra* tot gevangenisstraf en geldboete verwezen worden, ter zake van het plaatsen van het bekend artikel tegen den gewezen minister van Hall.

's HERTOGENBOSCH, 9 Mei. De commissie van burgemeesters, welke Donderdag 11 Mei van hier naar 's Hage vertrekt, om bij de regering aan te dringen op eene onverwijlde uitvoering *van het kanaal van uitwatering*, tot voorkoming van verdere krenking der lands en gewestelijke belangen, vertegenwoordigt de steden en gemeenten 's Bosch, Vlijmen, Engelen, Boskhoven, Helvoirt, Vucht, Cromvoirt, St. Michiels-Gestel, Berlicum en Dungen.

LUXEMBURG, 5 Mei. De ramp, welker nadering wij met bange vrees te gemoet zagen, is thans in haren ganschen omvang over onze stad en land gekomen, en wie weet wat er het einde van zal zijn? De godsdienstvrede is verbroken. Wij hebben met ernst en nadruk gewaarschuwd tegen de inmenging der staatsambtenaren in zaken de godsdienst betreffende. Te vergeefs. In plaats van zich met het bestuur des lands, met de nuttige aanwending der staatsgelden bezig te houden, en voor de ontwikkeling onzer staatkundige betrekkingen in- en uitwendig te zorgen, heeft men zich onledig gehouden met de vervolging van den bisschop en de ijverigste bedienaars der godsdienst. Wanneer hooge ambtenaren, die zelven de godsdienst met voeten treden, den priester willen dwingen over onwaardigen den kerkelijken zegen uit te spreken of hun de absolutie te geven, dan wordt het verachtelijke gewetensdwang en onverdragelijke geloofsverdrukking.

Jaren lang heeft een onder de censuur der regering staand dagblad den persoon des bisschops en zijne waardigheid verguisd, en nu eindelijk niet een aanval hem vermogt te bereiken, hebben zij hem ten val gebragt op eene wijze, welke de schuldige partij zelve met smaad en schande overlaadt. Laten zij nu ook zien wat zij bedreven hebben. Om den wille van eenige vrijmetselaren en godvergeten lieden is de godsdienst-vrede in stad en land duurzaam verstoord. De familiën zijn ontsteld en in smart gedompeld, geheel het gezellige leven is uit zijn verband gerukt, en de kerken zijn, gelijk ten tijde van algemeene openbare rampen, opgevuld met eene verzuchtende menigte. Een diepe tweespalt doorvlijmt het leven, en er blijft geen ander middel meer overig om het kwaad te genezen, dan regt en voldoening voor de gekrenkte godsdienst en den onregtvaardig behandelden kerkvoogd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Mei. Het begin van de zitting der nationale vergadering van heden is toegewijd geweest aan de voorlezing van het slot van het finantieel vertoog van den heer Garnier Pagès. Hij begeerde de invoering van eene opklimmende belasting.

De heer Arago, heeft als minister van oorlog en marine, den militairen toestand van Frankrijk geschetst.

Eindelijk heeft de heer Lamartine, als minister van buitenlandsche zaken, eene schets geleverd van de gevolgen der politiek, door het gouvernement der republiek sedert 24 Februarij jegens geheel Europa gevoerd, met een terugblik tevens op de staatkunde van Europa en van Frankrijk sedert 1815. Twee punten waren daarin op te merken: Over de weder-oprigting van Polen uitte de minister zich zeer dubbelzinnig, maar de verklaring ten voordeele van Italie is daarentegen zeer duidelijk en verstaanbaar.

Eene noodkreet zou Frankrijk naar Lombardije kunnen doen snellen, zoo luidde het, niet om het land te overmeesteren, maar om het bescherming te verleenen.

Volgens den heer Lamartine zal Frankrijk, ingeval van een Europeschen oorlog, niet meer aan het hoofd van 36 maar van 88 millioen menschen optrekken.

»Van het eerste uur der republiek af, zeide hij, heeft het provisioneel gouvernement begrepen dat zijne diplomatie gewapend moest wezen.

»Fankrijk is niet alleen het beginsel maar ook de democratische bewaker van de toekomst.

Deze redevoering, waarin hij de verschillende feiten zamentrok en den stand der zaken, daar uit ontstaan, vlugtig schetste, heeft eene niet geringe sensatie veroorzaakt en werd door de vergaderde menigte luid toegejuicht.

Na deze redevoering had de vergadering te beslissen over de demissie, die door den dichter Béranger was ingediend. Zij weigerde die aan te nemen.

Daarna stelde de heer Dornes, uit naam der Ultraliberale partij, en waarschijnlijk in overeenstemming met de minderheid van het provisioneel bestuur voor, het zamenstellen van eene commissie van 5 leden, ter vervanging van het provisioneel bestuur. Ik zal u, zegt de redenaar, hunne namen noemen (hevige opschudding. Kreten: *neen, neen!*)

Van alle kanten outstaat gepraat en verwarring.

De President. Laat ten minste het ontwerp van het besluit voorlezen. (*Neen, neen!*)

De opschudding duurt voort, maar de heer Dornès verlaat het spreekgestoelte niet.

De President. Wilt gij het slot van de voorlezing der propositie hooren? (*Neen, neen! Ja, ja! Geen eijennamen!*)

De President. Wilt gij hooren......? (*Neen, neen! Stilte! stilte!*)

De president schelt.

De heer Dupont (de l'Eure.) Ik vind het vreemd dat een zoo goede burger als de heer Dornès een voorstel heeft kunnen doen, strekkende om de Kamer bij wijze van uitsluiting geweld aan te doen. (*Bravo! bravo! Hevige spanning.*)

De heer Dornès tracht zich te verdedigen; de verwarring neemt toe. De president ziet zich genoodzaakt de zitting op te heffen.

Na het hervatten der zitting stelt een der leden voor, eene dankbetuiging te doen aan de leden van het provisioneel bestuur. De heer Barbes beklimt het spreekgestoelte. (*Hoor! hoor!*)

De heer Barbès. Alvorens hier dankbetuigingen te stemmen aan wie het ook zij, wensch ik in naam des volks, te protesteren tegen zekere handelingen.... (Een vreesselijk gedruisch verdooft de stem des redenaars.)

— De onstuimigheid van de vergadering moet daaraan geweten worden, dat een van de namen, door den heer Dornès opgegeven, die was van Ledru-Rollin, wien men niet naast Lamartine eene plaats in het bestuur wil gunnen. Intusschen duidt die onstuimigheid genoegzaam aan, dat in deze zitting der nationale vergadering een hevige strijd zal worden geleverd.

— Men spreekt nog gedurig van de Fransche interventie. Zij is in de hoofdstad het onderwerp van vele gesprekken. De *National* kondigt die tusschenkomst, ofschoon in bedekte termen, aan en zegt dat de Keizer van Oostenrijk wel moet bedenken, dat het Weener tractaat sinds lang verscheurd is en hij geen regt meer op Lombardijë kan doen gelden.

— De hevige tooneelen, welke dezer dagen de nationale vergadering hebben gekenmerkt, doch die door de dagbladen — altijd in het belang der waarheid — zijn onvermeld gebleven, hebben een onaangenamen indruk gemaakt. Het is eene waarheid, dat de burger Barbès zeer hevige bedreigingen heeft gedaan tegen den heer Ferdinand de Lasteyrie en den generaal Lamoricière. Indien dit zoo voortgaat, dan zal de broederschap met pistoolschoten worden toegepast.

Men zou zien bij geene mogelijkheid een denkbeeld kunnen maken van de opschudding en verwarring, die de eerste zittingen der nationale vergadering gekenschetst heeft. De heer Buchez, verklaarde, te midden van een onuitstaanbaar gedruisch, dat de kamer het regt niet had van leven te maken. Intusschen duurde het geraas, steeds voort en de president ging voort met protesteren. Maar het geraas was sterker dan de president.

— De heer Buchez, candidaat der regterzijde is een geneesheer; de heer Trelat, candidaat der linkerzijde is een geneesheer; de heer Recurt, gemengd candidaat is een geneesheer; nu is er nog maar een geneesheer noodig tot president der vergadering.

— Men heeft dikwijls gesproken over den waren oorsprong van den heer Albert, als werkman, die door Ledru Rollin mijn edele vriend genoemd wordt. Niets is echter nauwkeuriger. De heer Albert is niet alleen een handwerksman, maar zijne echtgenoot is eene waschvrouw. Van haar nederig kamertje in de voorstad van den Tempel is zij thans verhuisd naar het plein Vendôme. Albert behoort met Barbès tot de partij, die het midden houdt tusschen de gematigde republikeinen en de Montagnards, onder de banier van Blanqui. Vereenigen zich deze twee uiterste partijen, dan zullen zij gezamenlijk de gematigde republikeinen bestrijden, vertegenwoordigd door den heer Lamartine. Het schijnt dat men te Parijs zeer overtuigd is, dat de goede orde weldra met geweld zal moeten gehandhaafd worden.

— Te Lyon is een committé ingesteld voor de organisatie van den arbeid, nagenoeg op denzelfden voet als de commissie van het gouvernement voor de arbeiders in het Luxemburg. Dit committé schijnt belast met het bestuur der te Lyon voor de werkelooze arbeiders geopende werkplaatsen. Daar de *Censeur* van Lyon beweerd had, dat het door die lieden geleverde werk bijna niets opleverde, heeft de president van het committé van de organisatie van den arbeid daarop geantwoord met eenen brief, waaruit wij de volgende zinsneden overnemen.

»Al de tot heden aangevangen werkzaamheden hebben een onbetwistbaar zoo niet een *onmiddellijk* nut; zij waren op andere tijdstippen vastgesteld en moesten vroeg of laat ten uitvoer gebragt worden. Het is waar dat die werkzaamheden allerbelangrijkst zijn en dat om er *de meeste partij van te trekken en dezelve zoo snel door te zetten als derzelver belangrijkheid vereischt*, er weldra een maatregel zal genomen worden, ten gevolge waarvan de werklieden op al de werkplaatsen niet meer *bij den dag* maar *bij het stuk* zullen betaald worden."

Ziedaar dus een nieuw voorbeeld en eene nieuwe bekentenis, welke de gelijkheid der werkloonen komt bestrijden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 9 Mei. Men meldt uit Posen, dd. 6 Mei. In den nacht van 4—5 Mei is een battaillon van het 18 regement in Buk door de insurgenten aangevallen en nadat er weder 200 man in de gelederen der Polen waren overgekomen, bijna geheel vernield. Sedert de Pruissische troepen de gansche stad Xion in de assche hebben gelegd, hebben zij, zoover men weet, overal voor de Polen moeten wijken. De taktiek van Microslawski is zeer eigenaardig en nieuw, zoodat zij onze generaals zeer in verlegenheid brengt, en het krijgsvolk zelf is zeer ontmoedigd, zoowel door den leeuwenmoed waarmede de Polen overal zegevierend strijden, als door de schrikbarende wijze van den aantogt der seisen-mannen. Tot op het oogenblik van het werkelijk toehouwen, slijpen zij hunne seisen dat de vonken er uit vliegen, en zingen dan hun bruischend volkslied: »Nog is Polen niet verloren." zoo rukken zij op de maat voort, vallen bij het eerste geweersalvo op de knie en snellen daarop met gesloten gelederen voort; slechts wanneer zij tegen de kanonnen oprukken zingen zij een koraal en schijnen met gesloten oogen gelaten in den dood te gaan.

— Mgr. von Geissel wiens benoeming tot afgevaardigde naar Berlijn voor de stadskreits Keulen wij gisteren gemeld hebben, is mede door de land-kreits Aken als zoodanig benoemd. Ook de door zijne geleerde schriften zoo roemrijk bekende pastoor *Binterim* te Bilk is door de kreits *Neusz* derwaarts afgevaardigd.

— Men berigt uit Neufahrwasser 3 Mei: Een Deensch fregat heeft blinde schoten gerigt op de heden namiddag hier aangekomen schepen *Gesina* kapt. Postema en *Mars* kapt. Packman, doch dezelve, toen zij de Nederlandsche en Engelsche vlag geheschen hadden, ongestoord hunnen weg laten vervolgen.

— Te Hamburg is alles vol geestdrift om schepen te wapenen tegen de Deenen, ten einde de Elbe vrij te houden. Onderscheidene particulieren hebben hunne schepen en groote sommen gelds tot dat einde aangeboden. Er zal mede eene algemeene kollekte plaats hebben. Het bakkersgild heeft reeds 1000 mark daartoe bestemd en de matrozen zullen zich op kleine vaartuigen inschepen en met booten de Deensche schepen aanvallen en beklouteren.

— Men schrijft van Altona dd 6 Mei dat al de gewonden uit Flensburg, Sleeswijk en Rendsburg aldaar aangekomen zijn, ten einde in die plaatsen de nieuwe gewonden te kunnen opnemen. De aanval op Alsen is besloten, doch dezelve zal veel bloed kosten omdat de oever zeer hoog is. Men schat het mogelijk verlies wel op 2000 man.

Naschrift. Zoo even komt hier de tijding dat de Deenen het eiland Alsen ontruimen; men ziet van uit het hoofdkwartier de volle stoomschepen naar Fünen stevenen en ledig terugkomen. Hiermede zou het gansche land van Deensche bezetting bevrijd zijn.

— Men schrijft uit Mainz, dd. 7 Mei, dat den vorigen dag een batailjon Hessische troepen met 2 stukken geschut te Bingen was binnengerukt om daar de orde te herstellen, welke door de vervolging der Joden en de zwakke houding der burgerwacht ernstig gestoord was geworden.

— Generaal von Pfuel, wien de reorganisatie van Posen opgedragen is, heeft de krijgswet afgekondigd, doch overigens geproclameerd dat de afscheiding nog niet terstond zou plaats hebben en dat in een aantal Poolsche steden voorloopig een Poolsch bestuur zou ingesteld worden, waarmede de loopende zaken zouden geregeld worden. Ondertusschen schijnt het thans tot eene hoogte gekomen te zijn, dat de reorganisatie op zoodanigen grondslag niet meer ter sprake kan komen. Men is in de grootste bezordheid voor de stad Gnezen. Ook generaal v. Colomb heeft op eigen hand het standregt afgekondigd, op hetzelfde oogenblik waarop Mieroslawski de gevangen Pruissische officieren der landweer uit eigen beweging had vrijgelaten.

ITALIE.

ROME, 30 April. Heden is bekend geworden de aanspraak, die Z. H. gisteren gehouden heeft in het geheim consistorie. Pius IX geeft daarin een overzigt van de tegenwoordige tijdsomstandigheden, voornamelijk betreffende Italië en Oostenrijk. Hij betreurt de beleediging, die men hem aandoet met te veronderstellen, dat hij zou afgeweken zijn van de statuten zijner voorgangers en van de leer der Kerk in onderscheidene punten. Hij betreurt het, dat men zijn naam misbruikt om de katholijke Duitsche volken tot opstand aan te zetten.

Pius IX verklaart, dat de burgerlijke en administratieve hervormingen, die hij in zijne staten heeft laten invoeren, en de toelating van leeken tot het bekleeden van openbare bedieningen zijn aangenomen overeenkomstig de wenschen der vijf groote mogendheden, wenschen uitgedrukt in 1831 in een memorandum door derzelver gezanten aan den H. Stoel overhandigd. Eveneens is het gelegen met de amnistie. Gregorius XVI had reeds een gedeelte van 's volks eischen ingewilligd. Wat de ruimere maatregelen betreft, die Pius IX genomen heeft, heeft hij daartoe besloten voor het geluk zijner onderdanen, en heeft hij in het consistorie van den 4 October, de volken tot vrede, eensgezindheid, trouw aan de godsdienst en gehoorzaamheid jegens hunne vorsten vermaand.

De pausselijke troepen zijn uitsluitend naar de grenzen gezonden, om voor de veiligheid en onschendbaarheid der grenzen te waken. Als stedehouder van Hem, die de God des vredes is en de liefde bemint, heeft hij een afschuw van den oorlog, en kan hij zich niet met de andere volken en vorsten van Italië vereenigen, om Oostenrijk te bestrijden. Het is de pligt van zijn ambt, alle natiën gelijkelijk in zijne liefde te omvatten. Maar, voegt er Pius IX bij, indien men er onder onze onderdanen vindt, die worden medegesleept door het voorbeeld der andere Italianen, hoe zullen wij dan hunnen ijver kunnen beteugelen?

Overigens protesteert de H. Vader tegen elk denkbeeld, dat hij zijn grondgebied of zijn wereldlijk gezag zou willen uitbreiden. Hij heeft slechts één verlangen, namelijk de tweedragt te doen eindigen, de gemoederen tot bedaren te brengen en den vrede tusschen allen te herstellen. Ten slotte betuigt de H. Vader zijn diep leedwezen over de schotschriften en dagbladen, waarin men schaamteloos de godsdienst en zeden aanrandt, onlusten verwekt, de plundering der Kerk verlangt, de heiligste regten in twijfel trekt en brave, godvruchtige lieden met den zwartsten laster bekladt.

Uit Botzen wordt dd. 2 Mei van de Oostenrijksche zijde gemeld, dat hunne troepen de linie van de Mincio hebben ingetrokken, en tot achter de Etsch terug geweken zijn, welke eene veel sterker linie aanbiedt, en, met geringer magt dan Radetzky onder zijn bevel heeft, kan verdedigd worden. Het doel der opstandelingen schijnt wederom te zijn, ons leger aan den regter vleugel om te trekken en aldus van Tyrol af te snijden.

— Een bulletin van de regering van Milaan bevat het volgende: Van Pastrengo werd het Italiaansche hoofdkwartier naar San Giustina verlegd. Karel Albert had besloten in den morgen van 1 Mei Bussolongo aan te tasten, doch reeds des nachts rukten de soldaten, vol geestdrift door de jongste overwinning en het heldhaftig voorbeeld van den Koning, naar het dorp, vielen het aan met de bajonnet en namen het in bezit, den vijand over de Etsch drijvende. Alles doet voorzien dat de overtogt over deze rivier, welke anders zoo veel bloed zoude kosten, heden in onze magt zal zijn. Er is dapper gestreden. Een oogenblik zelfs is Karel Albert, die steeds in de voorhoede was, genoodzaakt geweest ter zijner verdediging den degen te trekken. Men spreekt van 1740 van het gros des legers afgesneden Oostenrijkers, die verslagen zijn. Radetzky bevindt zich te Verona.

De Koning van Sardinië heeft uit zijn hoofdkwartier een manifest aan de onderscheidene hoven van Europa uitgevaardigd, waarin hij antwoordt op de protestatiën van Oostenrijk en op de bedreigingen van Rusland. Hij verklaart, besloten te hebben, tot het einde toe, zelfs ten koste van zijn leven, het werk der Italiaansche onafhankelijkheid, dat hij als eene heilige taak beschouwt, te zullen volbrengen. Ter ondersteuning van dit manifest, roept Koning Karel Albert een reserve-korps van 10,000 man op, dat zich bij zijn leger zal aansluiten.

De Piemontezen zijn geheel meester van een der oevers der Adigo. De weg naar Tyrol is den vijand afgesneden, en de inneming van Bussolongo is des te gewigtiger, daar men van zijne hoogten af, Verona en onderscheidene andere stellingen des vijands, bestrijden kan.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 1 tot en met 6 Mei, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Rogge L. 187, 15 M. — Boekweit L. 66, 22 M. — Tarwe L. 68. — Aardappelen 8 M.

Uitvoer:

Erwten 13 M. — Meel 98 Q

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1848.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	45,723	*f* 39,506,$47\frac{1}{2}$	*f* 16,258,$36\frac{1}{2}$	*f* 55,764,84
Februarij	51,403	» 45,976,$72\frac{1}{2}$	» 11,986,$32\frac{1}{2}$	» 57,963,05
Maart	62,852	» 56,900,80	» 10,263,67	» 67,184,47
April	65,545	» 58,489,$32\frac{1}{2}$	» 9,707,$16\frac{1}{2}$	» 68,169,49
Totaal . .	225,523	*f* 200,873,32	*f* 48,215,$52\frac{1}{2}$	*f* 249,088,85

NEDERL. RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1848.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	19,569	*f* 24,456,95	*f* 14,751,$25\frac{1}{2}$	*f* 39,208,$20\frac{1}{2}$
Februarij	22,447	» 26,871,73	» 11,119,65	» 37,991,38
Maart	28,272	» 33,557,$75\frac{1}{2}$	» 9,251,02	» 42,808,$77\frac{1}{2}$
April	28,531	» 33,222,03	» 9,030,$42\frac{1}{2}$	» 42,252,$45\frac{1}{2}$
Totaal . .	98,819	*f* 118,108,$46\frac{1}{2}$	*f* 44,125,35	*f* 162,260,$81\frac{1}{2}$

Opbr. van het dienstj. 1 Mei 1845 tot 30 April 1846 *f* 603,564,16
» » » » 1 Mei 1846 » 30 April 1847 » 652,301,$58\frac{1}{2}$
» » » » 1 Mei 1847 » 30 April 1848 » 649,067,$65\frac{1}{2}$

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe tot vorige prijzen bij partij verkocht, 131, 132 ℔ Kubanka *f* 227, 230; 125 ℔ Norder *f* 240; 128 ℔ b. Pools *f* 320.

Rogge ruim prijshoudend bij partijen verkocht, 122 ℔ Odessa *f* 168; 118 ℔ Petersb. *f* 160.

Garst zonder handel.

Haver zonder handel.

Boekweit in een doen, 122 ℔ Holst. *f* 228.

Op 9 vaten Olie in Sept. en Oct. £vl. 61. *Raapolie* per 6 w. *f* 36; Vliegend *f* $34\frac{3}{4}$; primo Sept. *f* $34\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Oct. *f* 35, $4\frac{3}{4}$; Nov. *f* 35; Dec. *f* $35\frac{1}{4}$. *Lijnolie* per 6/w. *f* $28\frac{3}{4}$, Vliegend *f* $27\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$. *Hennepolie* per 6/w. *f* $33\frac{1}{2}$; Vliegend *f* $34\frac{1}{4}$. *Raapkoeken* 60, 63. *Lijnkoeken* $7\frac{1}{2}$, $8\frac{1}{2}$,

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			9 MEI 4 u. gebl.	10 MEI		4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{1}{16}$	à	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{1}{8}$
Dito Dito . .	3	»	$48\frac{1}{4}$	43	»		
Dito Dito op resc. .	3	»			»		
Dito Dito	4	»	$62\frac{3}{4}$	$62\frac{3}{4}$	»	63	$62\frac{7}{8}$
O. I. Leening . . .	4	»	$61\frac{1}{2}$		»		
Amortis. Syndic. . .	$3\frac{1}{2}$	»			»		
Handel-Maatschappij .	$4\frac{1}{2}$	»	120	120	»		
Haarlemmermeer . .	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg .	$4\frac{1}{2}$	»	62		»		
Aand. Holl. S. M. .	$4\frac{1}{2}$	»	$47\frac{1}{2}$	49	»		
Belgie, ...	$4\frac{1}{2}$	»			»		
Dito	$2\frac{1}{2}$	»			»		
Dito bij Rotschild . .	$2\frac{1}{2}$	»			»		
Spanje, L. bij Ard. van 85 £	5	»	$10\frac{11}{16}$	$10\frac{3}{4}$	»	$10\frac{7}{8}$	$10\frac{3}{4}$
Dito Dito van 510 £	5	»	$10\frac{5}{16}$	$10\frac{1}{4}$	»	$10\frac{3}{8}$	$10\frac{1}{4}$
Dito bij Dito onb. st.	5	»	$10\frac{1}{8}$	10	»	$10\frac{5}{16}$	
Dito	3	»		$24\frac{1}{16}$	»		
Dito Binnenl. à 6 m. .	3	»	$17\frac{11}{16}$	18	»	$18\frac{5}{16}$	$18\frac{1}{16}$
Coupons Ardoins . .		»	$7\frac{1}{8}$	$6\frac{9}{16}$	»	$7\frac{1}{8}$	
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest. . .		»		$2\frac{7}{8}$	»		
Portugal, te Londen .	3	»			»		
Dito Dito	4	»	$16\frac{7}{8}$	17	»	$17\frac{1}{2}$	$17\frac{1}{8}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
Rusl. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	88	88	»	$88\frac{1}{4}$	88
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	83	$86\frac{1}{4}$	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	$70\frac{1}{2}$	$70\frac{1}{4}$	»	$70\frac{3}{4}$	
Dito bij Hope . . .	4	»	$63\frac{1}{4}$	$63\frac{1}{4}$	»		
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{1}{2}$	»		
Cert. te Hamburg . .	5	»	$63\frac{7}{8}$	$74\frac{1}{4}$	»	$76\frac{1}{2}$	
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van Dito . . .	6	»		$48\frac{1}{4}$	»		
Polen, Certific. . . .	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		*f*			»		
Dito Dito . . . fl 500		»	98		»		
Amerika, Phil. Bank .	6	pCt			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën . .					»		

Oostenrijk, Met. $2\frac{1}{2}$ pc. 29, $\frac{5}{8}$, 29; Braz. £ 200, 5 pc. 68; Mexico 5 pc. $14\frac{1}{2}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{11}{16}$; Peru 6 pc. $17\frac{7}{8}$, $18\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$; Grenada 1 pc $14\frac{13}{16}$, $15\frac{1}{4}$

Wisselkoers.

2/m. Hamburg $34\frac{3}{8}$; Zigt dito $34\frac{3}{4}$; 2/m. Londen 11.85, Zigt Londen 11.95; 3/m. Lisbon. 40; 3/m. Porto 40; 2/m. Petersb. 1.69.

ANTWERPEN, 9 Mei. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $34\frac{3}{4}$; id. 3 pc. $45\frac{1}{2}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 64; Spanje Ard. 5 pc. $10\frac{1}{2}$ ex div.

PARIJS, 8 Mei. Fr. 3 pc. 47,50; id. 5 pc. 69,75; Schatkistbilletten 31,00; Bank-Actiën 1415; Belg. 1840, 5 pc. $67\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. $60\frac{1}{2}$; Nap. 5 pc. 70,00; Piem. leen. 840; Rom. leen. $62\frac{1}{4}$.

MADRID, 3 Mei. Act. Sch. 3 pc. $23\frac{1}{4}$; id. 5 pc. $14\frac{1}{8}$; Uitgest. Sch. $5\frac{1}{2}$; id. Coup. 9.

LONDEN, 8 Mei. Cons. op tijd $83\frac{5}{8}$ a $83\frac{3}{4}$; Brazilië $67\frac{1}{2}$ a $69\frac{1}{2}$; id. 1829/39 67 a 69; Ecuador $2\frac{1}{8}$ a $2\frac{3}{8}$; Ven. 19 a 21; Uitg. $5\frac{1}{2}$ a $6\frac{1}{2}$; Gren. $14\frac{1}{2}$ a 15; Uitg. $2\frac{3}{4}$ a 3; Denem. 3 pc. 60 a 63; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. 42 a 43; id. 4 pc. 62 a 63; Mexico 16 a $16\frac{1}{2}$; Peru 33 a 35; Portug. 4 pc. 17 a 18; Rusl. 1822, 5 pc. 85 a 87; Spanje 5 pc. $12\frac{3}{8}$ a $13\frac{1}{4}$; id. 3 pc. 23 a $23\frac{1}{2}$; id. Coupons $6\frac{1}{2}$ a 7; id. Passive 3 a $3\frac{1}{2}$.

WEENEN, 6 Mei. Met 5 pc. $66\frac{1}{2}$; id. 3 pc. 44; ... fl. 250, 69; id. fl. 500, 105.

BERLIJN, 8 Mei. Schuldbr. $3\frac{1}{2}$ pc. 71; Loten $77\frac{1}{4}$; ... bij Stiegl. 4 pc. $65\frac{1}{2}$; Pools. 4 pc. 45; Lot. fl. 500, 51...

FRANCFORT, 8 Mei. Met. 5 pc. $57\frac{1}{2}$; Bank-Actien ... Darmst. Lot. fl. 50, $53\frac{3}{4}$; id. fl. 25, $19\frac{1}{2}$; Badens. Lot. ... $36\frac{1}{2}$; id. fl. 35, $24\frac{1}{4}$; Nassaus. fl. 25, 19; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. ... Spanje 5 pc. 12; id. 3 pc. 17; Polen fl. 300, 72; ... fl. 500, 50.

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.